

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul Condurari Adrian în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2020 și a sentinței Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 06 martie 2019, în cauza penală în privința lui

Ciolpan Radu xxxxx, născut la xxxxx, originar din xxxxx și domiciliat în xxxxx.

Termenul de examinare:

prima instanță: 12.09.2018 – 06.03.2019;

instanța de apel: 26.03.2019 – 18.02.2020;

instanța de recurs: 12.06.2020 – 18.08.2020;

instanța de apel: 11.09.2020 – 01.12.2020;

instanța de recurs: 08.02.2021 – 16.11.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 06 martie 2019, Ciolpan Radu a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, la 1 (unu) an 6 (șase) luni închisoare.

Potrivit art. 85 alin. (1), 91 alin. (8) lict. c) Cod penal, pentru cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată prin noua sentință, a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2014, fiindu-i stabilită lui Ciolpan Radu pedeapsa definitivă de 2 (doi) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost respinsă acțiunea civilă înaintată de reprezentantul Direcției de Poliție, mun. Chișinău, Saachian Mariana, ca fiind neîntemeiată.

A fost respinsă cererea procurorului cu privire la compensarea cheltuielilor judiciare, ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că la 27 iulie 2018, aproximativ ora 19:00, Ciolpan Radu aflându-se în loc public, în regiunea străzii M. Varlaam, 58, mun. Chișinău, încalcând intenționat ordinea

publică, prin acțiuni intenționate ce atentează la regulile sociale și morale de conviețuire, a atras atenția colaboratorilor de poliție ai Inspectoratului de Poliție Centru al DP Chișinău, implicați în serviciul de menținere a ordinii publice și combaterea criminalității stradale.

Ulterior, la solicitarea colaboratorilor de a-și prezenta identitatea, acesta, manifestând un cinism deosebit, exprimat prin disprețuire și batjocură față de reprezentanții poliției, a refuzat să se prezinte, rostind în adresa lor cuvinte necenzurate, ce înjosesc onoarea și demnitatea persoanei.

Drept urmare, acestuia i-a fost înaintată cerința legală de a urca în automobilul de serviciu xxxxx, pentru a fi transportat la Inspectoratul de Poliție Centru, la care Ciolpan Radu a refuzat să se conformeze și a opus rezistență violentă reprezentanților autorităților, deteriorând în cele din urmă uniforma ofițerului de sector al Inspectoratului de Poliție Centru, Grumeza Maxim.

Continuându-și acțiunile huliganice, Ciolpan Radu, aflându-se în incinta Inspectoratului de Poliție Centru, situat pe str. Bulgară, 40, mun. Chișinău, a deteriorat cu pumnul peretele camerei de acțiuni procesuale.

Acțiunile inculpatului Ciolpan Radu au fost încadrate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților, acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.*

3. Reprezentantul Direcției de Poliție a mun. Chișinău, Saachian Mariana, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea respingerii acțiunii civile, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie admisă acțiunea civilă și dispusă încasarea din contul lui Ciolpan Radu, suma de 2 398 lei, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

În motivarea apelului a invocat, că prin acțiunile inculpatului Ciolpan Radu, săvârșite la 27 iulie 2018, Direcției de Poliție mun. Chișinău, i-a fost cauzat un prejudiciu material, prin deteriorarea peretelui camerei de acțiuni procesuale al Inspectoratului de Poliție Centru, în sumă de 2 398 lei.

Astfel, invocând prevederile art. 221 alin. (1), (2), 220 alin. (2) Cod de procedură penală, art. 1398 alin. (1) Cod civil, a menționat că prima instanță neîntemeiat a conchis asupra faptului că pentru a demonstra care este costul bunurilor deteriorate de către inculpat, urma a fi efectuată o expertiză cu privire la evaluarea bunului imobil în interiorul căruia au fost deteriorate bunurile materiale, or, pentru efectuarea unei expertize în acest sens, urmau a fi suportate cheltuieli care depășeau valoarea prejudiciului material cauzat în sumă de 2 398 lei.

Prin urmare, a precizat că suma prejudiciului material cauzat – 2 398 lei, pentru deteriorarea peretelui camerei de acțiuni procesuale a Inspectoratului de Poliție Centru a Direcției de Poliție mun. Chișinău este proporțională

costurilor materialelor de construcție. La materialele cauzei sunt anexate extrasurile costurilor materialelor de construcție.

4. Avocatul Condurari Andrian în numele inculpatului Ciolpan Radu, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal intentat în privința lui Ciolpan Radu, în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, să fie încetat, cu aplicarea sancțiunii contravenționale conform Codului contravențional.

În motivarea apelului a invocat, că declarațiile părții vătămate nu au forță probatorie sporită în raport cu declarațiile inculpatului, din care motiv a indicat că acestea urmează a fi apreciate în coroborare cu alte probe.

Astfel, a susținut că declarațiile părții vătămate în baza cărora instanța a stabilit prezența acțiunilor infracționale ale inculpatului încă din momentul în care acesta se afla pe teritoriul Pieței Centrale, nu coroborează cu alte probe, or, toate dubiile în probarea învinuirii se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

De asemenea, a menționat că potrivit declarațiilor inculpatului, acesta nu a negat faptul că a vorbit urât cu partea vătămată, însă această discuție a fost inițiată de către ultimul.

Mai mult, a indicat că declarațiile martorului Ursachi Lilian, urmează a fi apreciate critic, deoarece acesta este colegul părții vătămate, care de fapt nu a fost prezent de la începutul conflictului, astfel nu poate să confirme faptul că Ciolpan Radu a avut un comportament agresiv prin care a tulburat ordinea publică.

Prin urmare, a precizat că concluziile primei instanțe referitor la faptul că Ciolpan Radu a atras atenția colaboratorilor de poliție pentru că vorbea tare și necenzurat, iar la solicitarea acestora de a se prezenta, a refuzat, a opus rezistență și a deteriorat cămașa polițistului, nu se confirmă prin alte careva probe, decât prin declarațiile părții vătămate.

Totodată, a mai menționat că inculpatul nu a negat faptul că s-a împotrivit încătușării, a refuzat să se conformeze și a opus rezistență reprezentanților autorităților în momentul încătușării, însă aceste acțiuni nu reprezintă infracțiunea de huliganism, astfel concluzionând că fapta inculpatului urmează a fi recalificată în baza art. 353 Cod contravențional, adică, ultragierea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, opunerea de rezistență, iar referitor la acțiunea de deteriorarea cu pumnul a peretelui camerei de acțiuni procesuale, consideră că urmează a fi încadrată în baza art. 104 Cod contravențional, adică, distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine.

În acest context, a mai indicat că linia de demarcație este una subtilă, dintre acțiunile care prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obraznicie deosebită, și contravenția de huliganism nu prea grav.

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2020, au fost admise apelurile, casată sentința primei instanțe, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

A fost încetat procesul penal intentat în privința lui Ciolpan Radu, în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta constituie o contravenție.

Ciolpan Radu a fost a fost recunoscut vinovat de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional.

A fost încetat procesul contravențional în baza art. 354 Cod contravențional, din motiv că a expirat termenul prescripției tragerii la răspundere contravențională.

Ațiunea civilă înaintată de către reprezentantul Direcției de Poliție a mun. Chișinău, Saachian Mariana, a fost admisă în principiu.

5.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că prima instanță eronat a stabilit situația de fapt, care nu corespunde probelor din dosar, iar acestea greșit au fost apreciate, astfel că prima instanță neîntemeiat a ajuns la concluzia privind condamnarea lui Ciolpan Radu în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Prin urmare, instanța de apel a constatat că Ciolpan Radu a fost învinuit și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, și anume pentru acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților, acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, însă reținând că atât prima instanță la adoptarea sentinței, precum și acuzatorul de stat la întocmirea rechizitoriului, nu au luat în considerație amploarea acțiunilor care prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, a precizat că acestea ating astfel de limite, încât produc o manifestare care provoacă indignarea sau revolta unei colectivități de persoane care asistă la fapta săvârșită sau iau cunoștința despre aceasta.

În acest context, instanța de apel a precizat, că pentru a atinge gradul prejudiciabil al unei infracțiuni, acțiunile prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal, trebuie să producă o rezonanță socială considerabilă, revoltând la maxim opinia publică, tulburând pentru mult timp buna desfășurare a relațiilor interumane, devenind subiect de scandal în numeroase publicații din presă etc, or, la caz, o asemenea intensitate nu a fost atinsă, fiind revoltată doar o persoană identificată de OUP, și anume partea vătămată Grumeza Maxim.

Astfel, instanța de apel a conchis că la caz, lipsește latura obiectivă pentru a încadra juridic acțiunile inculpatului Ciolpan Radu în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a menționat, că dispoziția art. 287 alin. (1) Cod penal, constă în fapta prejudiciabilă exprimată fie în acțiunile care încalcă grosolan

ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, fie în acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, însă în speță nu s-a demonstrat careva din aceste acțiuni prejudiciabile, or, potrivit declarațiilor părții vătămate Grumeza Maxim, precum și ale martorilor Ursachi Lilian și Țurcan Mihaela, nu se constată că inculpatul Ciolpan Radu a săvârșit infracțiunea incriminată în loc public. La materialele cauzei nu sunt anexate declarațiile altor persoane care să demonstreze faptul că inculpatul a încălcat ordinea publică sau ar fi acționat cu cinism sau obrăznicie deosebită.

La caz, instanța de apel a constatat prezența elementelor contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice.

De asemenea, instanța de apel a constatat că potrivit CD-lui cu imaginile video de pe camerele de supraveghere instalate în camera de acțiuni procesuale a Inspectoratului de Poliție Centru, care au fost examinate nemijlocit în ședința instanței de apel, inculpatul a lovit cu pumnul într-un perete din ghips, lăsând în acesta o gaură, însă peretele mai avea și alte găuri lăsate de alte persoane, astfel că acțiunile inculpatului Ciolpan Radu nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, or, săvârșirea infracțiunii de huliganism într-un loc public, nu este o caracteristică obligatorie a acestei infracțiuni, obligatoriu fiind modul public al infracțiunii de huliganism: fie actele huliganice sunt săvârșite în prezența unor persoane, fie rezultatul actelor huliganice devine inevitabil cunoscut altor persoane, circumstanțe care nu au fost demonstrate, or, pe teritoriul gării auto și în camera de audiere din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, inculpatul nu se afla în preajma altor persoane, care ar fi fost afectate de comportamentul huliganic al acestuia.

Ținând cont de prevederile art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, și cercetând probele administrate, verificându-le minuțios, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, instanța de apel a conchis că acestea demonstrează vinovăția inculpatului Ciolpan Radu în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional.

Instanța de apel a indicat, că huliganismul reprezintă o faptă săvârșită în public, însă nu neapărat într-un loc public. Or, conform art. 131 lit. c) și e) Cod penal, fapta se consideră a fi săvârșită în public și atunci când este comisă: într-un loc inaccesibil publicului, cu intenția însă ca fapta să fie auzită sau văzută, dacă aceasta s-a produs față de două sau mai multe persoane; prin orice mijloace recurgând la care făptuitorul își dădea seama că fapta ar putea ajunge la cunoștința publicului.

Infracțiunea prevăzută la art. 287 Cod penal, presupune ipostaze cu implicații publice, circumstanțe care nu au fost stabilite în speță, or, potrivit

declarațiilor părții vătămate, martorilor și inculpatului, în acțiunile ultimului nu a fost implicat publicul, iar acestea nu au devenit cunoscute altor persoane.

Totodată, instanța de apel a menționat că una din modalitățile normative ale faptei prejudiciabile specificată la art. 287 Cod penal, presupune aplicarea violenței asupra persoanelor, însă a reținut că la caz, nu s-a demonstrat că părții vătămate i-au fost aplicate careva lovituri sau că inculpatul a avut un comportament violent în raport cu acesta. Potrivit materialelor cauzei, inculpatul Ciolpan Radu nu a vorbit inițial cu cuvinte necenzurate în adresa polițiștilor, de fapt partea vătămată fiind cea care s-a adresat cu cuvinte necenzurate.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că comportamentul inculpatului Ciolpan Radu de a opune rezistență colaboratorilor de poliție, nu reprezintă un comportament violent, însă este urmare a aplicării forței fizice de către partea vătămată Grumeza Maxim, reacție care a survenit în urma unor cerințe nejustificate, după părerea inculpatului, fiind deranjat de faptul că a fost reținut și nu cunoștea motivul.

De asemenea, instanța de apel a precizat că nu s-a constatat nici opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, care ar fi o altă modalitate prevăzută de fapta prejudiciabilă specificată la art. 287 Cod penal, inculpatul comunicând că nu cunoștea despre faptul că, în cazul în care colaboratorul de poliție solicită să se prezinte, este obligatoriu, considerând că trebuie să o facă doar în cazul în care ar fi încălcat ceva.

Instanța de apel a indicat că infracțiunea de huliganism, include ca acțiune principală – încălcarea grosolană a ordinii publice, iar ca acțiuni adiacente, acțiune exprimată, alternativ, în: aplicarea violenței asupra persoanelor; amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor; opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, or, în speță nu s-a constatat prezența acțiunilor adiacente, astfel concluzionând că Ciolpan Radu a săvârșit contravenția prevăzută de art. 354 Cod contravențional, huliganismul nu prea grav.

Astfel, instanța de apel a constatat, că la 27 iulie 2018, aproximativ ora 19:00, Ciolpan Radu aflându-se în loc public, în regiunea străzii M. Varlaam 58, mun. Chișinău, a atras atenția colaboratorilor de poliție ai Inspectoratului de Poliție Centru al DP Chișinău, implicați în serviciul de menținere a ordinii publice și combaterea criminalității stradale. Ulterior, la solicitarea colaboratorilor de a-și prezenta identitatea, acesta, manifestând un comportament arogant, a refuzat să se prezinte. Drept urmare, acestuia i-a fost înaintată cerința legală de a urca în automobilul de serviciu xxxxx, pentru a fi transportat la Inspectoratul de Poliție Centru, la care Ciolpan Radu a refuzat să se conformeze și a opus rezistență violentă reprezentanților autorităților, deteriorând în cele din urmă uniforma ofițerului de sector al Inspectoratului de Poliție Centru, Grumeza Maxim. Continuându-și acțiunile huliganice,

Ciolpan Radu aflându-se în incinta Inspectoratului de Poliție Centru, situat pe str. Bulgară, 40, mun. Chișinău, a deteriorat cu pumnul peretele camerei de acțiuni procesuale.

Cu referire la solicitarea reprezentantului Direcției de Poliție Chișinău privind admiterea acțiunii civile, instanța de apel reținând prevederile art. 219 alin. (1), (2), 221 alin. (1), (2), 225 alin. (1) Cod de procedură penală, a conchis că este neîntemeiată.

6. Procurorul, a contestat decizia cu recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu menținerea sentinței primei instanțe.

În motivarea recursului ordinar, a invocat procurorul că instanța de apel eronat a conchis asupra faptului că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele componente ale infracțiunii de huliganism, prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal, dispunând încadrarea acestora în baza art. 354 Cod contravențional, or, instanța de apel, verificând cauza sub aspectul calificării infracțiunii, nu a raportat situația de fapt constatată la fiecare din elementele componente ale infracțiunii incriminate inculpatului.

Astfel, a precizat că potrivit actului de învinuire și probelor administrate, acțiunile inculpatului au avut loc într-un loc public, fiind tulburată ambianța liniștită de conviețuire în societate, acțiuni prin care s-a atentat la regulile sociale și morale de conviețuire, întrucât inculpatul prin comportamentul său a atras atenția colaboratorilor de poliție, astfel încât la solicitarea ultimilor de a-și prezenta identitatea, acesta manifestând un cinism deosebit, a refuzat să se prezinte, adresându-le cuvinte necenzurate, ce înjosesc onoarea și demnitatea persoanei.

De asemenea, a menționat că acțiunile inculpatului au fost precedate de opunerea de rezistență violentă manifestată față de reprezentanții autorităților, deteriorând uniforma ofițerului de sector al Inspectoratului de poliție Centru, Grumeza Maxim și peretele camerei de acțiuni procesuale din incinta Inspectoratului de Poliție Centru.

Prin urmare, a conchis acuzarea că faptele inculpatului constituie acțiuni intenționate ce încalcă grosolan ordinea publică, or, întrucât are un caracter complex, infracțiunea de huliganism include, ca acțiune principală, încălcarea grosolană a ordinii publice, ceea ce atestă deosebirea dintre contravenții și infracțiunea de huliganism, în contextul în care contravențiile nu presupun și existența unei acțiuni adiacente alternative, exprimate prin opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 18 august 2020, a fost admis recursul ordinar, casată total decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de recurs a indicat că potrivit descriptivului sentinței, prima instanță a depășit limitele învinuirii înaintate inculpatului, constatând sumar și divergent că: „...a fost stabilită

indubitabil prezența acțiunilor infracționale ale inculpatului, încă din momentul în care se afla pe teritoriul Pieței Centrale..., demonstrând un comportament ostentativ și antisocial în loc public, pe teritoriul Pieței Centrale..., or, actele huliganice ale acestuia au început pe teritoriul Pieței Centrale, au continuat în automobilul de serviciu al polițiștilor, apoi în camera de efectuare a acțiunilor procesuale, în prezența unui public diferit în pofida insistențelor inspectorilor de poliție de a se calma, sfidând în totalitate publicul și reprezentanții autorităților..., precum și a întrerupt temporar activitatea normală a organelor de poliție, or, acesta fiind adus la inspectorat, a continuat să se împotrivescă acțiunilor organelor de drept” – circumstanțe în fapt și în drept care nu i-au fost incriminate inculpatului Ciolpan Radu prin rechizitoriu.

În acest context, instanța de recurs a precizat că prima instanță nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

De asemenea, instanța de recurs a stabilit că instanța de apel, rejudecând cauza potrivit regulilor generale, conform descriptivului deciziei contestate a descris, ca fiind dovedită, fapta indicată în rechizitoriu și încadrată juridic în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, indicând că: *„fapta săvârșită de Ciolpan Radu este că la 27 iulie 2018, aproximativ ora 19:00, aflându-se în loc public,.... a refuzat să se conformeze și a opus rezistență violentă reprezentanților autorităților, deteriorând în cele din urmă uniforma ofițerului de sector al Inspectoratului de Poliție Centru, Grumeza Maxim. Continuându-și acțiunile huliganice, Ciolpan Radu, aflându-se în incinta Inspectoratului de Poliție Centru, situat pe str. Bulgară, 40, mun. Chișinău, a deteriorat cu pumnul peretele camerei de acțiuni procesuale”, iar ulterior s-a contrazis statuând că: „nu se confirmă în acțiunile acestuia componenta infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal”.*

Totodată, instanța de recurs a precizat că ulterior instanța de apel a descris ca fiind dovedită, altă faptă cu calificative prevăzute în art. 287 alin. (1) Cod penal, și anume că: *„la 27 iulie 2018, aproximativ ora 19:00, Ciolpan Radu, aflându-se în loc public,...., a refuzat să se conformeze și a opus rezistență violentă reprezentanților autorităților, deteriorând în cele din urmă uniforma ofițerului de sector al Inspectoratului de Poliție Centru, Grumeza Maxim. Continuându-și acțiunile huliganice, Ciolpan Radu, aflându-se în incinta Inspectoratului de Poliție Centru, situat pe str. Bulgară, 40, mun. Chișinău, a deteriorat cu pumnul peretele camerei de acțiuni procesuale”, însă a încadrat, divergent, acțiunile inculpatului în baza art. 354 Cod contravențional, ca huliganismul nu prea grav, adică acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice.*

Mai mult, instanța de apel nu a descris și nici nu a constatat, esența și împrejurările concrete privind: *„acostarea jignitoare în locuri publice a persoanei fizice, alte acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice”,* fără a identifica cine sunt persoanele fizice acostate jignitor în

locuri publice și care ar fi esența altor acțiuni similare ce tulbură ordinea publică și liniștea persoanei fizice concrete.

Instanța de recurs a mai indicat că instanța de apel a statuat absolut neclar, divergent și sumar că: *„din declarațiile părții vătămate Grumeza Maxim, ale martorilor Ursachi Lilian și Țurcan Mihaela, nu rezultă că inculpatul a săvârșit infracțiunea incriminată în loc public, la materialele cauzei nefiind anexate declarațiile altor persoane care ar confirma că inculpatul a încălcat ordinea publică sau ar fi acționat cu cinism sau obrăznicie deosebită..., nu se confirmă în acțiunile acestuia componența infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, or, săvârșirea infracțiunii de huliganism într-un loc public nu este o caracteristică obligatorie a acestei infracțiuni, obligatoriu este modul public al infracțiunii de huliganism: fie actele huliganice sunt săvârșite în prezența unor persoane, fie rezultatul actelor huliganice devine inevitabil cunoscut altor persoane, circumstanțe ce nu au fost dovedite, iar pe teritoriul gării auto și în camera de audiere din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru inculpatul nu se afla în preajma altor persoane, care ar fi fost afectate de comportamentul huliganic al acestuia..., huliganismul reprezintă o faptă săvârșită în public, însă nu neapărat într-un loc public..., infracțiunea prevăzută la art. 287 Cod penal presupune ipostaze cu implicații publice, împrejurări ce nu au fost stabilite în speță, or, potrivit declarațiilor părții vătămate, martorilor și inculpatului, în acțiunile ultimului nu a fost implicat publicul, iar acestea nu au devenit cunoscute altor persoane..., prin urmare, nu a fost demonstrat că părții vătămate i-au fost aplicate careva lovituri sau inculpatul s-a purtat violent cu acesta, iar, potrivit materialelor cauzei, inculpatul nu a folosit inițial cuvinte necenzurate în adresa polițiștilor, ci doar a răspuns în același mod după ce partea vătămata și-a permis acest lucru., deci, comportamentul inculpatului de a opune rezistență colaboratorilor de poliție, nu constituie comportament violent, dar este urmare a aplicării forței fizice de însăși partea vătămată Grumeza Maxim, reacție care a survenit în urma unor cerințe nejustificate..., nu a fost constatată nici opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice..., infracțiunea de huliganism include ca acțiuni adiacente - aplicarea violenței asupra persoanelor, amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor, opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, iar în speță nu s-a constatat prezența acțiunilor adiacente”.*

La fel, instanța de recurs a stabilit că instanța de apel nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept invocate în rechizitoriu, în coroborare cu prevederile art. 131 lit. a), b), c), 134⁷ Cod penal, precum și cu jurisprudența națională.

De asemenea, instanța de recurs a constatat divergențe și în dispozitivul deciziei instanței de apel, precizând că aceasta a dispus casarea sentinței și încetarea procesului penal, deoarece fapta constituie contravenție, însă acțiunea civilă a admis-o în principiu, totodată contradictoriu indicând și în

descriptivul deciziei că „solicitarea Direcției de Poliție Chișinău privind casarea sentinței primei instanțe în partea respingerii acțiunii civile, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, cu menținerea în vigoare a sentinței primei instanțe în această parte”. Or, soluția de admitere în principiu a acțiunii civile, fiind întemeiată, conform descriptivului, în baza art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală, este una proprie doar sentinței de condamnare, pronunțate în cadrul cauzei penale.

Mai mult, indicând în descriptiv că: „potrivit art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală, dacă la soluționarea acțiunii civile, pentru a stabili suma despăgubirilor convenite părții civile, apare necesitatea de a amâna judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare, instanța poate să admită în principiu acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile”, instanța de apel a invocat prescripții de drept care nu se conțin în dispoziția art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de recurs a conchis că instanțele de fond nu au judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece au adoptat hotărâri care nu cuprind motivele legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, iar recursul ordinar fiind întemeiat.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2020, a fost respins ca nefondat apelul avocatului, admis apelul reprezentantului Direcției de Poliție Chișinău, Saachian Mariana, casată parțial sentința primei instanțe, în partea acțiunii civile, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost admisă acțiunea civilă și dispusă încasarea din contul lui Ciolpan Radu în beneficiul Direcției de Poliție Chișinău, prejudiciul material în sumă de 2 398 (două mii trei sute nouăzeci și opt) lei.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

8.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că cauza penală a fost examinată în lipsa inculpatului Ciolpan Radu, care deși a fost legal citat pentru ședința de judecată, nu s-a prezentat și nu a comunicat motivele imposibilității de a se prezenta, astfel că potrivit informației anexată la materialele cauzei, în privința lui Ciolpan Radu a fost pornit dosarul de cautare nr. 2019210134, din care motiv instanța de apel a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului deoarece acesta se ascunde și se eschivează de a se prezenta în instanța de judecată.

Așadar, instanța de apel a menționat că prima instanță corect a constatat că prin acțiunile sale, inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal, și anume, acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților, acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, or, vina acestuia este demonstrată integral și prin

cumulul de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele.

Instanța de apel a apreciat ca fiind corect stabilite de către prima instanță, circumstanțele de fapt și de drept, și just a concluzionat că inculpatul Ciolpan Radu a săvârșit anume infracțiunea incriminată.

În opinia instanței de apel, prima instanță corect a apreciat probele și circumstanțele cauzei penale, din punct de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, încadrând just acțiunile inculpatului Ciolpan Radu în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel a indicat că potrivit probelor administrate în cadrul urmăririi penale, rezultă că acestea sunt suficiente pentru a constata că faptele săvârșite de către inculpat, constituie infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal, pentru care urmează a fi aplicată pedeapsa, iar personalitatea inculpatului Ciolpan Radu, este susceptibilă de a fi supusă răspunderii penale.

Instanța de apel a indicat că urmează să însușească argumentele expuse de către prima instanță, pentru a evita repetări inutile, astfel reținând jurisprudența CEDO, cauza Albert vs România din 16 februarie 2010.

Astfel, instanța de apel a menționat că deși inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate, vina acestuia a fost demonstrată prin următoarele probe, și anume: declarațiile părții vătămate Grumeza Maxim (f.d.130-131, vol.I); declarațiile martorului Ursachi Lilian (f.d.132-133, vol.I); declarațiile martorului Țurcan Mihaela (f.d.134, vol.I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 27 iulie 2018 (f.d.5, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 27 iulie 2018 (f.d.30, vol.I); procesul-verbal de examinare a obiectelor din 20 iulie 2018 (f.d.31, vol.I); procesul-verbal de examinare din 09 august 2018 (f.d.38, vol.I); procesul-verbal de ridicare din 07 august 2018 (f.d.43, vol.I); procesul-verbal de examinare din 09 august 2018 (f.d.45, vol.I); dispozitivul optic de stocare cu formatul DVD-R.

În acest context, apreciind probele administrate în cauza penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând concomitent argumentele din rechizitoriu în raport cu probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, instanța de apel a conchis că învinuirea înaintată inculpatului Ciolpan Radu a fost demonstrată, acțiunile acestuia just fiind calificate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, huliganismul, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților, acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printrun cinism sau obrăznicie deosebită.

În opinia instanței de apel, prima instanță corect a constatat vinovăția inculpatului Ciolpan Radu în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar poziția acestuia privind nevinovăția sa în săvârșirea faptei incriminate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, se combate prin totalitatea probelor pertinente,

concludente, utile și veridice cercetate în ședința de judecată și anume prin declarațiile martorilor audiați și prin probele scrise, care au fost cercetate în ședința de judecată, care coroborează între ele și demonstrează incontestabil vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de huliganism.

Instanța de apel a menționat, că prima instanță individualizând pedeapsa aplicată inculpatului Ciolpan radu, a respectat prevederile art. 96, 385 alin. (1) și 394 alin. (1), (2) Cod de procedură penală.

Prin urmare, instanța de apel a indicat că obiectul juridic special al infracțiunii de huliganism are un caracter simplu, în cazul în care această infracțiune se exprimă în acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită. În acest caz, obiectul juridic special îl constituie relațiile sociale cu privire la ordinea publică apărate împotriva infracțiunii de huliganism. Obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la art. 287 Cod penal, are un caracter complex în ipoteza în care această infracțiune se exprimă în acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică, însoțit, de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice. În ipoteza în cauză, obiectul juridic principal îl constituie relațiile sociale cu privire la ordine publică apărate împotriva infracțiunii de huliganism; obiectul juridic secundar îl formează relațiile sociale cu privire la integritatea corporală, sănătatea sau libertatea psihică (morală) a persoanei.

Cu referire la obiectul material al infracțiunii specificate la art. 287 Cod penal, instanța de apel a indicat că acesta îl reprezintă corpul persoanei sau bunurile mobile ori imobile.

Latura obiectivă a infracțiunii specificate la art. 287 Cod penal, constă în fapta prejudiciabilă exprimată fie în acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, fie în acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită.

Instanța de apel a mai indicat, că fapta prejudiciabilă examinată stabilește patru modalități normative cu caracter alternativ: 1) acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor; 2) acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor; 3) acțiunile care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice; 4) acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită. Referitor la aspectul care este comun pentru primele trei modalități normative enunțate supra.

Prin „acțiuni care încalcă grosolan ordinea publică” se înțelege fapta săvârșită în public, îndreptată împotriva ordinii publice, care se concretizează în acostarea jignitoare a persoanelor, în alte acțiuni similare ce încalcă normele etice, tulbură ordinea publică și liniștea persoanelor.

Referitor la latura subiectivă a infracțiunii de huliganism, instanța de apel a indicat că aceasta se caracterizează, în primul rând, prin intenției directă. Motivele acestei infracțiuni sunt motive huliganice.

Astfel, instanța de apel a constatat că Ciolpan Radu, la 27 iulie 2018, aproximativ ora 19:00, aflându-se în loc public, în regiunea Pieței Centrale, pe str. M. Varlaam, 58, din mun. Chișinău, încalcând grosolan ordinea publică, atrăgând atenția organelor de poliție prin vociferarea cu un ton ridicat a cuvintelor necenzurate, la solicitarea reprezentantului autorității publice, și anume a ofițerului de sector al Inspectoratului de Poliție Centru, Grumeza Maxim, de a se identifica, Ciolpan Radu a refuzat înjosindu-i onoarea și demnitatea polițistului prin adresarea cuvintelor necenzurate pe un ton disprețuitor și batjocoritor. La solicitarea de a se urca în automobilul poliției și de a fi transportat la Inspectorat în scopul identificării, ultimul a refuzat, a opus rezistență, deteriorând astfel cămașa polițistului, iar ulterior, ajungând în camera de audieri, ultimul și-a continuat acțiunile sale huliganice printr-un comportament agresiv, inclusiv prin deteriorarea peretelui din sediul inspectoratului.

În acest context, instanța de apel a conchis că în speță, acțiunile infracționale ale inculpatului s-au stabilit din momentul în care acesta se afla pe teritoriul Pieței Centrale, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate, care fiind audiat în cadrul ședinței primei instanțe, a comunicat că Ciolpan Radu este persoana care *„manifesta un comportament arogant față de colaboratorii poliției, acesta a început să-i adreseze cuvinte necenzurate, Ciolpan Radu a opus rezistență, prin aceste acțiuni fiindu-i deteriorată cămașa, în ajutor venise colegul său Ursachi Lilian, pentru a-l urca pe inculpat în automobilul de serviciu”*, precum și prin declarațiile similare ale martorului Ursachi Lilian, care a declarat în cadrul ședinței de judecată în prima instanță că *„l-a observat pe colegul său Grumeza Maxim, împreună cu o persoană, și anume inculpatul. Inculpatul și colegul său se țineau de haine..., în acest moment s-a apropiat, a reținut inculpatul și l-a escortat la Inspectoratul de Poliție Centru”*. Mai mult, inculpatul fiind audiat în prima instanță a recunoscut că a manifestat un comportament agresiv față de partea vătămată, declarând în cadrul ședinței de judecată că *„nu a folosit inițial cuvinte necenzurate în adresa polițiștilor, însă doar a răspuns în același mod după ce partea vătămată și-a permis acest lucru”*.

Instanța de apel a precizat, că veridicitatea declarațiilor menționate, se confirmă parțial și prin imaginile video și audio înregistrate de către colaboratorii poliției la data de 27 iulie 2018, care au fost cercetate în cadrul ședinței de judecată în prima instanță, potrivit cărora colaboratorul poliției solicită inculpatului să se prezinte, iar ultimul refuză și îl amenință pe

reprezentantul autorității publice, adresându-i cuvinte necenzurate și înjosindu-l.

Potrivit probelor din dosar, imaginilor video de pe camerele de luat vederi instalate în camera de efectuare a acțiunilor de urmărire penală, în coroborare cu declarațiile părții vătămate Grumeza Maxim, precum și a altor doi martori prezenți la momentul săvârșirii faptei, se atestă prelungirea acțiunilor huliganice și în cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, unde inculpatul avea un comportament extrem de agresiv, conchis din mimica și gesturile acestuia, dar și nemijlocit din acțiunile sale, inclusiv lovirea și deteriorarea peretelui din camera de audieri.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că latura subiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 287 alin. (1) Cod penal, se realizează prin vinovăție exprimată prin intenție directă sau indirectă, or, în acest sens, s-a stabilit cert, că inculpatul Ciolpan Radu, cu intenție directă, sfidând regulile sociale și morale de conviețuire, a atras atenția colaboratorilor poliției pentru că vorbea tare și necenzurat, la solicitarea acestora de a se prezenta, a refuzat, a opus rezistență, a deteriorat cămașa polițistului, demonstrând un comportament ostentativ și antisocial în locul public pe teritoriul Pieței Centrale, iar ulterior în sediul Inspectoratului de Poliție.

Astfel, instanța de apel a conchis că prin acțiunile sale, Ciolpan Radu a manifestat o desconsiderare deplină a ordinii publice și o obrăznicie deosebită, sfidând în totalitate normele morale și sociale. Fapta săvârșită denotă că făptuitorul nu s-a sfiit de anturajul în care a fost comisă aceasta, nu s-a sfiit de percepția celor din jur, însă din contra în mod deschis a exprimat atitudinea sa rebelă.

Cu referire la argumentele apărării precum că nu există o opunere de rezistență violentă, care ar permite calificarea acțiunilor potrivit art. 287 alin. (1) Cod penal, în cazul în care în speță nu a fost constatată vătămarea ușoară a integrității corporale sau alte leziuni care nu presupun nici dereglarea de scurtă durată a sănătății, nici pierderea neînsemnată și stabilă a capacității de muncă, instanța de apel a menționat că opunerea de rezistență în sensul infracțiunii de huliganism presupune săvârșirea unor acțiuni fizice active de opunere de rezistență, care se realizează în procesul comiterii actelor de huliganism. Contrar invocărilor apărătorului, pentru realizarea laturii obiective a infracțiunii de huliganism prin această modalitate, nu sunt necesare constatarea a careva urmări prejudiciabile manifestate printr-o vătămare, or, infracțiunea de huliganism nu este una materială, dar este una formală, care se consumă din momentul realizării acțiunilor care încalcă grosolan ordinea publică, la caz însoțite de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților, fiind menționate în acest sens prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism nr. 4 din 19 iunie 2006.

Instanța de apel a conchis, că în cauza dedusă judecării nu există careva dubii referitor la intervenția fizică și folosirea forței pentru curmarea acțiunilor organelor de drept de către inculpatul Ciolpan Radu, în contextul în care acesta fiind audiat în cadrul ședinței primei instanțe a declarat că *„nu a opus rezistență colaboratorilor poliției, decât în momentul în care a fost încătușat și așezat la pământ. A întreprins aceste acțiuni deoarece era încătușat strâns. Având intenția să scoată cătușele, acestea s-au agățat de cămașa părții vătămate, din acest motiv haina s-a deteriorat”*.

Așadar, instanța de apel a reiterat faptul că declarațiile inculpatului, ale părții vătămate și ale martorilor, în coroborare cu probele anexate la materialele cauzei penale și cercetare în ședința de judecată în prima instanță, precum și în instanța de apel, inclusiv procesul de examinare a obiectelor din 20 iulie 2018 prin care a fost supusă examinării cămașa uniformei de serviciu, prin care a fost stabilită o deteriorare în regiunea nasturilor de la piept, cu o lungime de 20 cm, demonstrează realizarea laturii obiective a infracțiunii de huliganism, și anume însoțite de opunerea de rezistență violentă.

Cu referire la argumentele apărării potrivit cărora acțiunile inculpatului Ciolpan Radu, întrunesc elementele componente ale contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, instanța de apel a menționat că contravenția de huliganism nu prea grav, nu presupune prezența unei acțiuni adiacente ca și în cazul infracțiunii de huliganism prevăzută de art. 287 Cod penal, care trebuie să fie exprimată prin modalități diferite, la caz, prin opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților.

Reținând recomandările Plenului Curții Supreme de Justiție din Hotărârea cu privire la practica judiciară în cauzele penale despre huliganism nr.4 din 19 iunie 2006, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a încadrat acțiunile inculpatului Ciolpan Radu din 27 iulie 2018, ca fiind huliganism însoțit de un cinism deosebit și obraznicie deosebită, situație care similar acțiunii adiacente descrise, trasează linia de demarcare dintre huliganismul prevăzut de Codul penal și cel care are un grad prejudiciabil mai redus, prevăzut de Codul contravențional.

În sensul huliganismului însoțit de un cinism deosebit, instanța de apel a apreciat acțiunile inculpatului Ciolpan Radu ca fiind însoțite de o încălcare insistentă și demonstrativă a regulilor morale, deoarece actele huliganice au început de pe teritoriul Pieței Centrale, au continuat în automobilul de serviciu al polițiștilor, iar ulterior în camera de efectuare a acțiunilor procesuale, în prezența unui public diferit, în pofida insistențelor inspectorilor de poliție de a se calma, sfidând în totalitate publicul și reprezentanții autorităților. În sensul huliganismului manifestat printr-o obraznicie deosebită, incriminată inculpatului Ciolpan Radu, prin care se înțelege acțiunile de încălcare grosolană a ordinii publice însoțite de acte de violență asupra persoanei, de distrugere și degradare a bunurilor proprietarului, întreruperea temporară a activității normale a întreprinderilor, instituțiilor sau organizațiilor, instanța de apel a

reținut că inculpatul, prin acțiunile sale a aplicat atât violență asupra polițistului, prin opunerea de rezistență, precum și a distrus bunurile autorității publice, și anume peretele din camera de audiere din cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, și a întrerupt temporar activitatea normală a organelor poliției, or, acesta fiind adus la inspectorat, a continuat să se împotrivescă acțiunilor organelor de drept. Aceste circumstanțe au fost probate de către organul de urmărire penală și constatate în cadrul judecării cauzei în prima instanță și în instanța de apel, inclusiv prin cercetarea procesului-verbal de examinare a obiectului CD cu imaginile video din camera de audiere și prin examinarea nemijlocită de către instanță a imaginilor video de pe camerele de supraveghere instalate în camera de acțiuni procesuale a Inspectoratului de Poliție Centru, care nemijlocit confirmă comportamentul agresiv, manifestat prin lovituri în perete, strigăte și gesticulații irascibile.

De asemenea, instanța de apel a evidențiat faptul că inculpatul a săvârșit infracțiunea asupra unei persoane în legătură cu îndeplinirea de către aceasta a obligațiilor de serviciu, și nu a luat în considerație că Poliția are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor.

Cu referire la pedeapsa aplicată inculpatului Ciolpan Radu, instanța de apel a stabilit că potrivit art. 76 Cod penal, în privința inculpatului Ciolpan Radu, nu s-au stabilit careva circumstanțe atenuante, iar în conformitate cu art. 77 Cod penal, în calitate de circumstanțe agravante, s-a stabilit săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză.

La individualizarea pedepsei stabilite inculpatului Ciolpan Radu, prima instanță a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal și de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunii mai puțin grave conform prevederilor art. 16 Cod penal, și astfel instanța de apel a conchis că pedeapsa privativă de libertate stabilită inculpatului, este una echitabilă și care va atinge scopul legii penale de restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Instanța de apel a precizat, că acțiunile inculpatului Ciolpan Radu din 27 iulie 2018, au un grad prejudiciabil sporit, care au depășit limita contravențională, și fiind întrunite toate semnele componente ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, recalificarea infracțiunii în contravenția prevăzută de art. 354 Cod contravențional, la caz nu poate fi admisă. Or, prima instanță a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, personalitatea inculpatului, dar și gravitatea infracțiunii săvârșite și corect a ajuns la concluzia privind stabilirea inculpatului Ciolpan Radu a unei pedepse sub formă de închisoare.

Referitor la acțiunea civilă înaintată de către reprezentantul Direcției de Poliție Chișinău, Saachian Mariana, privind dispunerea încasării din contul inculpatului Ciolpan Radu, prejudiciul material în sumă de 2 398 lei, pentru deteriorarea peretelui camerei al Inspectoratului de poliție Centru a Direcției de Poliție mun. Chișinău, instanța de apel a conchis că aceasta urmează a fi admisă.

Astfel, reținând prevederile art. 219, 221 Cod de procedură penală, art. 1398 alin. (1), instanța de apel a menționat că în baza art. 387 Cod de procedură penală, odată cu pronunțarea sentinței de condamnare și apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și suma prejudiciului solicitat de către partea civilă, prima instanță era obligată să admită acțiunea civilă, total sau parțial, ori să o respingă, și doar alin. (3) prevede excepția în cazul în care pentru a stabili exact suma despăgubirilor părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor corespunzătoare să hotărască instanța civilă.

Prin infracțiunea săvârșită, inculpatul a cauzat un prejudiciu material în sumă de 2 398 lei, pentru deteriorarea peretelui camerei Direcției de Poliție mun. Chișinău, despăgubiri cauzate în rezultatul acțiunilor ilegale ale acestuia, și anume, conform extrasului nr. 18413 din 31 iulie 2018 (f.d.17, vol.I), au fost suportate cheltuieli pentru – 6 m² de gipscarton în sumă de 250 lei; 10 kg de chit în sumă de 122 lei; 10 kg de decor pentru construcții în sumă de 1 220 lei; 10 kg de grund în sumă de 136 lei; 100 șuruburi în sumă de 20 lei, și costul lucrărilor de reparație în sumă de 720 lei, care urmează a fi încasate din contul inculpatului Ciolpan Radu.

9. Avocatul Condurari Andrian în numele inculpatului Ciolpan Radu, fără a indica un temei concret din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, contestă sentința primei instanțe și decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal intentat în privința lui Ciolpan Radu, să fie încetat, și să-i fie aplicată lui Ciolpan Radu, sancțiune contravențională.

În motivarea recursului ordinar apărarea indică, că probele prezentate de acuzatorul de stat și reținute de către instanțele de fond nu demonstrează că la 27 iulie 2018 inculpatul Ciolpan Radu a avut intenția să încalce grosolan ordinea publică.

Consideră că hotărârile instanțelor de fond au fost adoptate în baza unor probe contradictorii, care nu confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, or, vinovăția persoanei nu poate fi întemeiată pe presupuneri, iar dubiile în probarea învinuirii, care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpatului.

Menționează că instanțele de fond au conchis asupra faptului că acțiunile inculpatului întrunesc elementele componente ale infracțiunii de huliganism, bazându-se doar pe declarațiile părții vătămate, și invocând prevederile art. 93

alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, precizează apărarea că declarațiile părții vătămate nu au forță probatorie sporită în raport cu declarațiile inculpatului, or, acestea urmează a fi apreciate în coroborare cu alte probe.

Sușține că potrivit declarațiilor inculpatului, rezultă că acesta a vorbit cu cuvinte necenzurate cu partea vătămată, doar după ce partea vătămată s-a adresat cu injurii.

De asemenea, consideră că declarațiile martorului Ursachi Lilian urmează a fi apreciate critic, deoarece acesta este colegul părții vătămate, precum și din considerentul că martorul Ursachi Lilian nu a fost prezent de la începutul conflictului, astfel nu poate confirma că Ciolpan Radu a avut un comportament agresiv prin care tulbura ordinea publică.

Precizează că învinuirea înaintată inculpatului este neîntemeiată și lipsită de probe care să demonstreze vinovăția lui Ciolpan Radu în săvârșirea infracțiunii incriminate. Instanțele de fond nu s-au expus asupra circumstanțelor și argumentelor invocate de către partea apărării.

Mai invocă apărarea că toate dubiile care sunt în privința lui Ciolpan Radu, au fost interpretate în defavoarea inculpatului, contrar prevederilor art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală.

În opinia apărării, la caz nu s-a demonstrat nici una din acțiunile prejudiciabile care formează elementele componente ale infracțiunii prevăzute de art. 287 Cod penal, deoarece potrivit declarațiilor părții vătămate Grumeza Maxim, precum și ale martorilor Ursachi Lilian și Țurcan Mihaela, nu se constată că inculpatul Ciolpan Radu a săvârșit infracțiunea incriminată în loc public, or, la materialele cauzei nu sunt anexate declarațiile altor persoane care să confirme că inculpatul a încălcat ordinea publică sau ar fi acționat cu cinism sau obrăznicie deosebită.

Menționează apărarea că inculpatul nu a negat faptul că s-a împotrivit încătușării, a refuzat să se conformeze și a opus rezistență reprezentanților autorităților în momentul încătușării, însă aceste acțiuni nu reprezintă infracțiunea de huliganism, astfel concluzionând că aceste acțiuni ale inculpatului urmează a fi încadrate în baza art. 353 Cod contravențional, adică, ultragiurea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, opunerea de rezistență, iar referitor la acțiunea de deteriorarea cu pumnul a peretelui camerei de acțiuni procesuale, consideră că aceasta urmează a fi încadrată în baza art. 104 Cod contravențional, adică, distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine.

Totodată, indică că linia de demarcație este una subtilă dintre acțiunile care prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, și contravenția de huliganism nu prea grav, din care motiv, consideră că în speță este aplicabil principiul in dubio pro reo, și anume că toate dubiile trebuie interpretate în favoarea inculpatului Ciolpan Radu și să-i fie aplicată pedeapsa conform art. 354 Cod contravențional, huliganismul nu prea grav.

10. Procurorul a depus referință la recursul declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Indică în susținerea referinței, că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate în recurs, astfel că decizia contestată conține motive clare pe care se întemeiază soluția.

11. Judecând recursul ordinar pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, ca inadmisibil, din considerentele ce urmează a fi expuse în continuare.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Din conținutul recursului declarat în cauză se constată că apărarea nu invocă un temei concret pentru casarea deciziei instanței de apel, din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că titularul cererii de recurs invocă dezacordul cu decizia instanței de apel sub aspectul că probele administrate nu demonstrează vinovăția inculpatului în infracțiunea incriminată, precum și sub aspectul că acțiunile inculpatului Ciolpan Radu, nu întrunesc elementele componente ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, acestea urmând a fi încadrate în baza art. 353 Cod contravențional, motive care se subscriu temeiurilor de casare prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, și 12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit relevă, că instanța de apel, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, judecând apelurile declarate, a verificat minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, astfel ajungând la concluzia corectă enunțată la pct. 8 al prezentei decizie, și pe larg motivată în pct. 8.1.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

La caz, se atestă că apărarea invocă versiunea potrivit căreia probele administrate la cauza penală, nu confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

Sub acest aspect, însă, se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după pertinența, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal lărgit nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării

inculpatului conform infracțiunii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către partea apărării, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

În acest sens, Colegiul penal lărgit atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpatului Ciolpan Radu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

De asemenea, instanța de recurs reține că în speță nu și-a găsit confirmare nici temeiul de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, potrivit căruia recurentul susține că acțiunile inculpatului Ciolpan Radu nu întrunesc elementele componente ale infracțiunii de huliganism prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal, întrucât acestea urmează a fi încadrate în baza art. 104 Cod contravențional – *distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine*; art. 353 Cod contravențional – *ultragierea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, opunerea de rezistență*; și art. 354 Cod contravențional – *huliganismul nu prea grav*.

La acest aspect se va reține că potrivit sentinței, prima instanță l-a recunoscut vinovat pe Ciolpan Radu în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal.

La rândul său, instanța de apel judecând apelurile declarate de către avocatul Condurari Andrian în numele inculpatului și reprezentantul Direcției de Poliție Chișinău, Saachian Mariana, și menținând soluția primei instanțe în această parte, a ajuns la concluzia că prima instanță corect a constatat că prin acțiunile sale, inculpatul Ciolpan Radu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal, *huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților, acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită*, precizând în acest sens că vinovăția acestuia se demonstrează integral prin cumulul de probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel a dat o argumentare amplă soluției pronunțate, apreciind just că probatoriul administrat demonstrează prezența elementelor infracțiunii de huliganism în acțiunile lui Ciolpan Radu, probate prin declarațiile părții vătămate, precum și nemijlocit prin declarațiile inculpatului, care fiind audiat în cadrul ședinței primei instanțe, a recunoscut că a manifestat un comportament agresiv față de partea vătămată, iar veridicitatea acestor declarații fiind confirmată parțial și prin imaginile video și audio înregistrate de către colaboratorii poliției la data de 27 iulie 2018, care au fost cercetate în cadrul ședinței în prima instanță, potrivit cărora colaboratorul poliției solicită inculpatului să se prezinte, iar

ultimul refuză și îl amenință pe reprezentantul autorității publice, adresându-i cuvinte necenzurate și înjosindu-l.

Mai mult, instanța de apel a stabilit cu certitudine că potrivit probelor din dosar, imaginilor video de pe camerele de luat vederi instalate în camera de efectuare a acțiunilor de urmărire penală, în coroborare cu declarațiile părții vătămate Grumeza Maxim, precum și a altor doi martori prezenți la momentul săvârșirii faptei, se atestă prelungirea acțiunilor huliganice și în cadrul Inspectoratului de Poliție Centru, unde inculpatul avea un comportament extrem de agresiv, conchis din mimica și gesturile acestuia, dar și nemijlocit din acțiunile sale, inclusiv lovirea și deteriorarea peretelui din camera de audieri.

Prin urmare, instanța de recurs conchide asupra netemeinicii argumentelor părții apărării potrivit căroră acțiunile inculpatului prin care s-a împotrivit încătușării, a refuzat să se conformeze și a opus rezistență reprezentanților autorităților în momentul încătușării, urmează a fi încadrate în baza art. 353 Cod contravențional – *ultragierea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, opunerea de rezistență*, iar acțiunile de deteriorare cu pumnul a peretelui camerei de acțiuni procesuale, în baza art. 104 Cod contravențional – *distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor străine*.

Totodată, deși recurentul consideră că acțiunile inculpatului Ciolpan Radu întrunesc și elementele contravenției prevăzute de art. 354 Cod contravențional, invocând că în speță nu a fost atins gradul prejudiciabil al infracțiunii de huliganism, manifestat prin acțiuni care trebuie să producă o rezonanță socială considerabilă, revoltând la maxim opinia publică, tulburând pentru mult timp buna desfășurare a relațiilor interumane, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel just a stabilit că huliganismul nu prea grav prevăzut de art. 354 Cod contravențional, nu presupune prezența unei acțiuni adiacente, precum în cazul infracțiunii de huliganism prevăzută de art. 287 Cod penal, care să fie exprimată prin modalități diferite, în speță prin opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților, or, acțiunile inculpatului din 27 iulie 2018, însoțite de un cinism deosebit și obrăznicie deosebită, trasează linia de demarcație dintre huliganismul prevăzut de Codul penal și cel care are un grad prejudiciabil mai redus, prevăzut de Codul contravențional.

Față de cele ce preced, Colegiul penal lărgit ține să menționeze, că instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, corect a ajuns la concluzia că acțiunile inculpatului Ciolpan Radu, întrunesc elementele componente ale infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (1) Cod penal, soluție care este descrisă la pct. 8.1. ale acestei decizii și pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, considerând că reiterarea acesteia nu este necesară.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță și menținută de instanța de apel, iar în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret

la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel sau recurs eventual, o curte poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Helle c. Finlandei, hotărârea din 19 decembrie 1997; Garcia Ruiz c. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999*).

Având în vedere cele relatate, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune respingerea recursului ordinar declarat de către avocatul Condurari Andrian în numele inculpatului Ciolpan Radu, ca inadmisibil.

12. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Se respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către avocatul Condurari Adrian în numele inculpatului cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui **Ciolpan Radu xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **16 decembrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor